

DRŽAVNI PROGRAM
PRESEJANJA IN ZGODNJEGA
ODKRIVANJA PREDRAKAVIH
SPREMENB IN RAKA NA
DEBELEM ČREVESU IN DANKE

Spoštovani gospod
Zoran Simonović, dr. med., spec.
NIJZ OBMOČNA ENOTA MARIBOR
Prvomajska ulica 1
2000 Maribor

Številka: 1810-1/2021-307(012)
Ljubljana, 4.8.2021

Zadeva: Polletno poročilo o delovanju Programa Svit za obdobje od 1.1. do 30.6.2021

SLOVENIJA:

Od 1.1. do 30.6.2021 je bilo v program povabljenih 162.881 oseb in 162.258 osebam je bilo vabilo vročeno. Izjavo o sodelovanju je vrnilo 103.745 oseb (63,94 %). Zaradi začasnih ali trajnih izključitvenih kriterijev (kolonoskopija v zadnjih treh letih z odstranjenimi polipi ali brez, rak debelega črevesa ali danke in kronična vnetna črevesna bolezen) je bilo izključenih 6.129 (5,91 %) oseb. V programu ni želelo sodelovati 167 oseb (0,10 %). Komplet testerjev za odvzem dveh vzorcev blata na prikrito krvavitev blata je bil poslan 97.578 osebam. Za analizo primerne vzorce je do 30.6.2021 vrnilo 93.808 (95,41 %) oseb. Med analiziranimi osebami je imelo 88.191 (94,01 %) oseb negativen izvid in 5.617 (5,99 %) oseb pozitiven izvid. Presejane¹ je bilo 60,41 % povabljenih populacije. V prvem polletju 2021 je bilo izvedenih 5.678 kolonoskopij v 24 pooblaščenih kolonoskopskih centrih in dveh izpostavah.

Načrtovano vabljenje ciljne populacije po mesecih prikazuje Tabela 1.

Podrobnejša analiza odzivnosti po zdravstvenih regijah (glej Tabelo 2) je pokazala najvišjo odzivnost² vabljenih v program v zdravstveni regiji Kranj (67,80 %), najnižjo pa v zdravstveni regiji Koper (60,24 %).

¹ Presejanost je določena kot količnik med številom oseb, ki so vrnilo komplete vzorcev blata (ne glede na to, ali so bili ustrezni za analizo ali ne) v obdobju od 1.1.2021 do 30.6.2021, ne glede na to, v katerem presejalnem krogu so vrnilo komplete vzorcev blata in številom oseb, ki jim je bilo poslano in vročeno vabilo minus število oseb z izključitvenimi kriteriji v obdobju od 1.1.2021 do 30.6.2021, ne glede na to, v katerem presejalnem krogu so bile povabljene oz. imele evidentiran izključitveni kriterij.

² Odzivnost na poslana vabila je določena kot količnik med št. oseb, ki so vrnilo podpisano izjavo o sodelovanju v Programu Svit v obdobju od 1.1.2021 do 30.6.2021, ne glede na to, v katerem presejalnem krogu so bile povabljene in številom oseb, ki jim je bilo vabilo poslano v obdobju od 1.1.2021 do 30.6.2021, ne glede na to, v katerem presejalnem krogu so bile povabljene minus število oseb, ki jim vabilo ni bilo vročeno v istem obdobju, ne glede na to, v katerem presejalnem krogu so bile povabljene.

Tabela 1. Vabljenje oseb ciljne populacije v Program Svit v prvem polletju 2021.

Mesec vabljenja	Mesec rojstva	Letnica rojstva												
		1947	1949	1951	1953	1955	1957	1959	1961	1963	1965	1967	1969	1971
Januar	Januar	1947	1949	1951	1953	1955	1957	1959	1961	1963	1965	1967	1969	1971
Februar	Februar	1947	1949	1951	1953	1955	1957	1959	1961	1963	1965	1967	1969	1971
Marec	Marec	1947	1949	1951	1953	1955	1957	1959	1961	1963	1965	1967	1969	1971
April	April	1947	1949	1951	1953	1955	1957	1959	1961	1963	1965	1967	1969	1971
Maj	Maj	1947	1949	1951	1953	1955	1957	1959	1961	1963	1965	1967	1969	1971
Junij	Junij	1947	1949	1951	1953	1955	1957	1959	1961	1963	1965	1967	1969	1971

Tabela 2. Odzivnost vabljenih v Program Svit na ravni Slovenije in po zdravstvenih regijah v prvem polletju 2021.

Zdravstvena regija	Odzivnost	Odzivnost - moški	Odzivnost - ženske
CELJE	63,32%	57,74%	68,62%
KOPER	60,24%	54,57%	65,73%
KRANJ	67,80%	62,75%	72,45%
LJUBLJANA	65,10%	59,02%	70,68%
MARIBOR	61,70%	55,76%	67,36%
MURSKA SOBOTA	60,62%	55,40%	65,42%
NOVA GORICA	65,52%	59,94%	71,10%
NOVO MESTO	65,53%	59,18%	71,53%
RAVNE NA KOROŠKEM	64,32%	60,01%	68,54%
SLOVENIJA	63,94%	58,20%	69,34%

ZDRAVSTVENA REGIJA MARIBOR:

Od 1.1. do 30.06.2021 je bilo v program povabljenih 25.919 oseb, od tega 12.695 moških in 13.224 žensk. 25.807 osebam, od tega 12.605 moškim in 13.202 ženskama, je bilo vabilo vročeno. Izjavo o sodelovanju je vrnilo 15.922 (61,70 %) oseb, od tega 7.029 (55,76 %) moških in 8.893 (67,36 %) žensk. Zaradi začasnih ali trajnih izključitvenih kriterijev (kolonoskopija v zadnjih treh letih z odstranjenimi polipi ali brez, rak debelega črevesa ali danke in kronična vnetna črevesna bolezen) je bilo izključenih 816 (5,12 %) oseb, od tega 365 moških in 451 žensk. V programu ni želelo sodelovati 46 oseb (0,18 %), od tega 26 moških in 20 žensk. Od 14.497 vrnjenih kompletov vzorcev blata primernih za analizo je bilo 13.574 (93,63 %) testov negativnih in 923 (6,37 %) testov pozitivnih. Presejane je bilo 58,45 % povabljenih populacije. Odzivnost vabljenih po občinah prikazuje Tabela 3.

Tabela 3. Odzivnost vabljenih v zdravstveni regiji Maribor po občinah v prvem polletju 2021.

Občina	Odzivnost	Odzivnost - moški	Odzivnost - ženske
Oplotnica	73,36%	70,92%	75,46%

Selnica ob Dravi	69,59%	62,09%	77,05%
Kidričevo	69,37%	60,29%	78,52%
Središče ob Dravi	68,39%	60,00%	76,25%
Destrnik	67,35%	62,37%	71,84%
Markovci	66,78%	59,71%	73,20%
Benedikt	66,47%	64,29%	68,54%
Sveti Andraž v Slov. goricah	65,75%	57,14%	73,68%
Dornava	65,52%	63,87%	67,26%
Makole	65,09%	55,43%	76,62%
Ptuj	65,03%	60,27%	69,20%
Starše	64,89%	47,86%	78,21%
Rače-Fram	64,74%	59,21%	70,33%
Hoče-Slivnica	64,61%	58,30%	70,82%
Gorišnica	64,60%	51,37%	77,93%
Žetale	64,52%	57,14%	72,73%
Lenart	63,97%	57,01%	71,48%
Majšperk	63,58%	53,76%	74,07%
Pesnica	63,28%	59,05%	67,80%
Slovenska Bistrica	63,24%	57,83%	68,21%
Ruše	63,02%	56,62%	69,44%
Sveta Trojica v Slovenskih goricah	62,62%	68,04%	58,12%
Šentilj	62,31%	57,82%	66,40%
Miklavž na Dravskem polju	62,27%	57,53%	66,67%
Duplek	62,23%	57,76%	66,55%
Sveta Ana	61,82%	59,72%	63,44%
Videm	61,78%	57,83%	66,22%
Trnovska vas	61,39%	61,36%	61,40%

Hajdina	60,06%	57,05%	62,80%
Poljčane	59,79%	50,83%	68,02%
Maribor	59,21%	52,88%	65,17%
Ormož	58,44%	52,42%	64,11%
Podlehnik	57,69%	53,54%	62,65%
Sveti Tomaž	57,33%	48,65%	65,79%
Lovrenc na Pohorju	56,93%	55,30%	58,52%
Juršinci	56,55%	53,93%	59,49%
Kungota	56,38%	53,23%	59,47%
Cerkvenjak	55,22%	44,12%	66,67%
Sveti Jurij v Slovenskih goricah	53,09%	47,13%	60,00%
Zavrč	50,43%	42,11%	58,33%
Cirkulane	48,90%	46,08%	52,50%
MARIBOR	61,70%	55,76%	67,36%

Po podatkih zdravstveno vzgojnih centrov iz zdravstvene regije Maribor deluje v regiji 5 Svitovih kontaktnih točk, katerih naslovi in kontaktne osebe so navedeni v Tabeli 4.

Tabela 4. Seznam Svitovih kontaktnih točk v zdravstveni regiji Maribor.

Zdravstveni dom	Naslov	Kontaktna oseba
dr. Adolfa Drolca Maribor	Sodna ulica 13, 2000 Maribor	Maja Bizjak Nataša Vidnar
Lenart	Maistrova ulica 22, 2230 Lenart	Jasmina Lah Vreča
Ormož	Ulica dr. Hrovata 4, 2270 Ormož	Marjana Kelenc, Špela Šerod
Ptuj	Potrčeva 19a, 2250 Ptuj	Uroš Železnik
Slovenska Bistrica	Partizanska ulica 30, 2310 Slovenska Bistrica	Silvija Lunder, Brigita Kolmanič

Ob kakršni koli objavi podatkov je potrebno navesti vir: Nacionalni inštitut za javno zdravje, Center za zgodnje odkrivanje raka.

Zahvaljujemo se vam in vašim strokovnim sodelavcem, ki delujejo na promociji Programa Svit v vaši območni enoti, za doseganje sodelovanja v programu. Podpora Programu Svit pri implementaciji na regijski ravni je zlasti na področju komuniciranja s prebivalstvom, lokalnimi skupnostmi in nevladnimi organizacijami izredno pomembna.

Epidemija covid-19 vpliva na naše vsakdanje življenje in bo imela najverjetneje tudi posledice za splošno zdravje prebivalstva. Zato je izjemno pomembno, da usmerimo napore v preprečevanje bolezni.

Pri Programu Svit želimo doseči zavedanje, da se je v presejalni program potrebno odzvati redno, na vsaki dve leti. Program Svit je namenjen zdravim ljudem, da svoje zdravje tudi ohranijo. Naj ob tem dodamo, da je sodelovanje v Programu Svit varno in učinkovito, kljub covid-19.

Prosimo vas, da si s svojimi strokovnimi sodelavci tudi v prihodnje intenzivno prizadevate pri promociji Programa Svit, s posebnim poudarkom na občinah, kjer je odzivnost v program nizka. Radi bi opozorili na nizko odzivnost v eni od občin, ki je nižja od 50 %. Posebej bi radi opozorili na nizko odzivnost pri moških, saj je v regiji šest občin z odzivnostjo nižjo od 50 %.

Prosimo vas, da vse svoje sile namenite prepoznavanju razlogov nizke odzivnosti in da v nadaljevanju leta 2021 v sodelovanju z nevladnimi organizacijami, lokalnimi skupnostmi ter zdravstvenimi delavci osnovnega zdravstvenega varstva še naprej izvajate promocijske aktivnosti, ki bi odzivnost izboljšale. Pri tem je posebno pomembno sodelovanje z zdravstveno vzgojnimi centri v zdravstvenih domovih.

Prosimo vas, da jih seznanite z odzivnostjo in potekom Programa Svit v vaši regiji. Vsa podrobnejša pojasnila o organiziranju Svitovih dogodkov lahko dobite pri strokovnih sodelavkah za komuniciranje Špeli Fistrič in Ani Šinkovec (programsvit@nijz.si). Tiskana gradiva za promocijo Programa Svit lahko naročite preko programsvit@nijz.si.

Z lepimi pozdravi,

dr. Dominika Novak Mlakar, dr. med., spec.
Vodja Programa Svit

Pripravil:
Gregor Mežek, dipl. jav. upr. (UN)

Priloge:
- 2021 Polletno poročilo Svit

V vednost:

- Christos Oikonomidis
- Milan Stojanović
- Marija Hanželj
- Metka Petek Uhan
- Suzana Kert

– način pošiljanja: elektronsko